

Λευκής και περί ἐμοῦ, ὥστε νὰ ὑποθέτῃτε ὅτι ἀνεθέσαμεν εἰς οἰονδήποτε τὴν φροντίδα νὰ μᾶς προστατεύῃ; Πολὺ ὑποτιμάτε τὴν ἀξιοπρέπειάν μας, τῆς ὁποίας τὴν συναίσθησιν δὲν κατέχετε μόνος ὑμεῖς, κύριε Πλεμόν, ὅσον καὶ ἂν τὸ φαντάζεσθε!

Ὁ Φριδερίκος συνηθάνη ὅτι οἱ λόγοι τοῦ ὑπῆρξαν ὑπερβολικοί.

— Κυρία, ὑπέλαβε μελαγχολικῶς, δὲν εἶναι καθόλου πρόθεσις νὰ σᾶς προσβάλω, ὁ Θεὸς φυλάξοι!... Πιστεύσατέ με, δὲν ἐπέζητησα ἐγὼ τὴν ρῆξιν. Θὰ ἐπλήρωνα προθύμως διὰ τοῦ αἵματός μου τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ν' ἀποκτήσω τὴν Λευ... τὴν δεσποινίδα Διλλιέρ, ἥθελα νὰ εἶπω, ὡς σύντροφον τοῦ ἀσκόπου εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ὑπὸ οὐδεμιᾶς φιλοδοξίας διακαιομένου βίου μου. Αὕτῃ διέρρηξε τοὺς δεσμούς. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ὅτι αὕτῃ δύναται νὰ παρηγορηθῇ, ἐνῶ ἐγὼ...

Δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθήσῃ. Λυγμὸς διέκοψε τὴν φωνήν του, διὰ βιαίας ὁμῶς προσπαθείας κατάρθρωσε νὰ συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά του.

— Ἀλλά, παρετήρησεν ἡ κυρία Διλλιέρ, σεῖς καθιστᾶτε τὴν συμφορὰν αὐτὴν ἀνεπανόρθωτον. Ἦλθα πρὸς ὑμᾶς πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν, ὅπως σᾶς ἀποδώσω τὴν ἀπολεσθεῖσαν εὐτυχίαν. Μὴ μὲ ἀπωθήτε λοιπόν. Σᾶς λέγω ἐγὼ ὅτι ἡ Λευκὴ σᾶς ἀγαπᾷ, ὅτι εἶνε ἀξία ὑμῶν, ὅπως πιστεύω ὅτι καὶ σεῖς εἴσθε ἀξιοὶ αὐτῆς. Παρητηθῆτε τῆς φρικτῆς μονομαχίας καὶ τὰ πάντα ἅς λησμονηθῶσι. Σᾶς τὸ ζητῶ ὡς μήτηρ τῆς Λευκῆς· τὸ ζητῶ ἐν ὀνόματι τῆς μητρὸς σου, Φριδερίκε! Ὁ μὲν τὸ ἀρνηθῆτε;

Ἦτο λίαν τετραγαγμένος καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὴν ἱκετευτικῶς τὰς χεῖρας. Ὁ νέος τὰς ἔλαβε μετὰ διαχύσεως.

— Ἐστὼ, ἐψιθύρισεν, εἰμαι ἔτοιμος νὰ παραιτηθῶ τῆς μονομαχίας, ἥτις σᾶς πτοεῖ. Ἀναγγεῖλατε εἰς τὸν κύριον Γκιδάλ, ὅτι δύναται νὰ παραιτηθῇ πάσης περὶ τούτου διατυπώσεως. Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι μοῦ ἀποδίδετε τὴν εὐτυχίαν. Ἡ καρδιά μου αἰμάσσει πολὺ καὶ ἡ πληγὴ δὲν δύναται νὰ ἐπουλωθῇ εὐκόλως. Ἐπειδὴ δὲ μοῦ ὁμιλεῖτε ὡς μήτηρ, σᾶς ἀπαντῶ ὅτι ὡς μήτηρ δὲν δύνασθε νὰ τὸ πράξητε. Ὅ,τι ὀφείλετε νὰ πράξητε τὴν ὥραν ταύτην εἶνε νὰ δεχθῆτε ὡς υἱόν σας ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἡ δυστυχία σᾶς ἐπιβάλλει. Ἡ Λευκὴ ἅς γείνη σύζυγος τοῦ κυρίου Γκιδάλ. Ἄν θὰ ὑποφέρῃ κατ' ἀρχάς, εἶπατε πρὸς αὐτήν, ὅτι θὰ μὲ λησμονήσῃ βραδύτερον, ἀλλ' ὅτι ἐγὼ θὰ θρηνῶ, θὰ τὴν ἀγαπῶ διὰ παντός. Αὐτοὶ εἶνε, κυρία, οἱ λόγοι, τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ μου. Ἀλλως τε, εἶνε πολὺ ἀργά. Ὁ ἀναχωρήσω ὅπως ἀποχαιρετίσω τὴν μητέρα μου, πρὶν ἀπέλθω ἐκ τῆς Γαλλίας.

— Ὡ! ἀνέκραξεν ἡ κυρία Διλλιέρ ἐντρομος, καὶ ποῦ θὰ ὑπάγετε, Θεέ μου;

Ὁ νέος ἐμειδίασε θλιβερῶς.

— Ἀναγνώσατε, εἶπε, καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὴν τὸ ἐγγράφον τῆς νομαρχίας. Πηγαίνω ἐκεῖ πέραν, εἰς τὴν ἀπωτάτην Ἀ-

νατολήν, ἐνθα ἀναγεννᾶται τις διὰ τῆς δόξης, ἀλλ' ἐνθα ἐνδέχεται ἐπίσης ν' ἀποθάνῃ.

»Χαίρετε λοιπόν, κυρία, χαιρετίσατε ἐκείνην, ἣν λατρεύω. Εἶπατε αὐτῇ, ὅτι μέχρι τῆς τελευταίας μου πνοῆς, τὸ ὄνομά της θὰ εὐρίσκεται εἰς τὴν καρδίαν μου καὶ εἰς τὰ χεῖλῃ μου.

Ἡ χαρὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ.

Ἦρπασε τὰς χεῖρας τοῦ ἀξιωματικοῦ, τὸν ἔσυρε φιλοστόργως πρὸς ἑαυτήν, ἔλαβε τὴν κεφαλὴν του καὶ ἀπέθηκεν ἀσπασμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Σὲ ἀσπάζομαι ὡς μήτηρ σου, Φριδερίκε, σὲ ἀσπάζομαι καὶ ἐξ ὀνόματος ἐκείνης, εἶπεν. Ὅχι, ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν σκέπτεσαι, δὲν σοῦ λέγω: «ὕγιαίνε διὰ παντός...» Σοῦ λέγω: «καλὴν ἐντάμωσιν», τέκνον μου, φίλτατόν μοι τέκνον!...

Ἀπὸ τοῦ παραθύρου, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγροὺς ἐκ τῶν δακρύων ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ, εἶδεν αὐτὴν ἀπομακρυνομένην... Καὶ αὐτὸς ἐπίσης ἔμελλε ν' ἀπέλθῃ!... Εἰς τὴν γῆν τῶν ρόδων, τὸ ὠραῖόν του ἐνύπνιον, τὸ διαρκέσαν μίαν μόλις ἡμέραν, ἐξηφανίζετο!

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ

[Ἐπεται συνέχεια].

ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΒΕΒΟΛΟΔ ΚΡΕΣΤΟΒΕΚΗ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια]

Ἡ μήτηρ εὗρισκεν ἀμφοτέρως τὰς σκέψεις ταύτας βασιμωτάτας.

— Βέβαια, ἔλεγε μετὰ θλιβεροῦ στεναγμοῦ, συμφωνοῦσα πρὸς τὰ ἐπιχειρήματα τῆς θυγατρὸς της, — βέβαια, ἀφοῦ πλέον ἀφῆκες μιὰ φορὰ νὰ γελασθῇς, εἰς τὸ ἐξῆς δὲν πρέπει νὰ ἦσαι ἀνόητος. Τώρα, βέβαια, πρέπει νὰ 'πανδρευθῇς... καὶ συζήσης πλέον, ἢ δὲν συζήσης μετ' αὐτοῦ, αὐτὸ δὲν εἰμπορεῖ τὴν σήμερον νὰ τὸ ἐγγυηθῇ κἀνείς, ἀλλὰ τὸ πιθανότερον εἶνε ὅτι δὲν θὰ συζήσης· τώρα, ὅπου καὶ ἂν στραφῇς, δὲν βλέπεις 'πανδρευμένην γυναῖκα νὰ ζῇ μετ' ἄνδρα της! Ὅπως δῆποτε ὁμῶς πρέπει νὰ 'πανδρευθῇς· οἱ σημερινοὶ βλάκες, προθυμότερον, βλέπεις, κυνηγοῦν ταῖς ὑπανδρευμέναις! Αὐτὸ βέβαια εἶνε μία μεγάλη μωρία ἐκ μέρους των, ἀλλ' αὐτὰ ἔχει ὁ σημερινὸς κόσμος, καὶ τοῦτο, κόρη μου, χωρὶς ἄλλο τὸ ἐννοεῖς! Ἀφοῦ εἶσαι ἐνάρετος—ἔχεις μίαν ἀξίαν· ἔχασες τὴν ἀρετὴν σου—καμμίαν ἀξίαν δὲν ἔχεις· κατόπιν τούτου ὁμῶς ὑπανδρευθῇς—θὰ ἴδῃς πῶς καὶ πάλιν θὰ ὑψωθῇ ἡ ἀξία σου. Ἀλλὰ τότε, διὰ τὸ

συμφέρον σου βέβαια, πρέπει νὰ ἔχῃς τὸν νοῦν σου νὰ 'πανδρευθῇς ὀχι κανένα τσαγκάρη, ἀλλὰ ἄνθρωπον, ἔστω καὶ πτωχόν, εὐγενῆ ὁμῶς, οὕτως ὥστε νὰ σοῦ μείνῃ τοῦλάχιστον τὸ ὄνομα τοῦ εὐπατρίδου. Φίλη μου, νὰ ἡξέυρῃς, σηκόνει πολὺ τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς· πίστωσις ὅλως διόλου διαφορετικὴ καὶ διαφορετικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς συζύγου εὐπατρίδου!

Τὸ ἐπόμενον θέρος κατῶκουν οὐχὶ πλέον εἰς τὸ χωρίον Νόβαγια, ἀλλὰ εἰς τὸ χωρίον Πολιούστοβο. Ἐνταῦθα, ἐγγὺς αὐτῶν, ἐνωκίαζε τρώγλην τινὰ ὁ φοιτητῆς τῆς τεχνολογίας Βαλεριανὸς Κόροβοφ, ὡς πλοῦτον ἔχων τὰ εἰκοσὶ του ἔτη, καὶ περιπλέον—τὰς ἐλπίδας καὶ ὄνειροπολήσεις του. Κατ' οὐσίαν δέ, τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ ἐξησφάλιζε διὰ τῶν πεντήκοντα ἐκείνων ρουβλίων, ἅτινα κατὰ μῆνα ἔστελλεν αὐτῷ ἐκ τοῦ κυβερνεῖου τῆς Ριζάζνης, γρατὰ τις καὶ ἀγαθὴ θεία του. Ἡ μήτηρ τῆς Μήλοτσκας ἐκ τύχης ἐγνωρίσθη μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔμαθε κἀπὼς ὅτι ἦτο εὐγενὴς—καθεαυτὸ, κόρη μου, ἀρχαίας εὐγενεὺς καταγωγῆς!

— Περιέργον, καὶ πῶς, ἀναλόγως τῆς καταγωγῆς σας δὲν ἐξελέξατε καμμίαν ἄλλην ἐνασχόλησιν; μετ' ἐνδιαφέροντος ἠρώτησέ ποτε αὐτὸν ἡ μήτηρ.

Ἐκεῖνος ἀνέσπασε τοὺς ὤμους εἰς τὴν μωρὰν ταύτην ἐρώτησιν.

— Διότι φρονῶ, ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἡ καταγωγὴ οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος.

— Ναί, ἀλλὰ εἰμποροῦσατε νὰ ἐκλέξετε καμμίαν ἄλλην εὐγενῆ ὑπηρεσίαν, ὡς ὑπάλληλος λόγου χάριν ἢ στρατιωτικός.

— Ἡ καρδιά μου κλίνει περισσότερον πρὸς τὴν τεχνολογίαν, εἶπεν οὗτος μειδιῶν, ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ ἐργασία αὕτη παρέχει σήμερον ἀφθονώτερον ἄρτον.

— Καὶ μήπως εἶνε ἐπικερδὴς ἡ ἐργασία αὕτη; ἠρώτησε μετὰ ζῶηρου ἐνδιαφέροντος ἡ μήτηρ.

— Καὶ πολὺ μάλιστα! ἐπεβεβαίωσεν ὁ Κόροβοφ.

— Πῶς, δηλαδή, ἐπικερδὴς; νὰ μὴν ἀποθάνῃς ἀπὸ πείναν—αὐτὸ εἶνε τὸ κέρδος της;

— Ὅτι δὲν ἀποθνήσκει τις ἀπὸ πείναν πρῶτον, καὶ δεύτερον, ὑπάρχουσι πλεῖστα παραδείγματα, ὅτι οἱ τεχνολόγοι—καὶ τὸ βλέπομεν καθ' ἑκάστην—κἀμουν μεγάλας καταστάσεις.

— Ὅχι δά!! ἐφώνησεν ἐκπληκτος ἡ μήτηρ, εἰς ὕψιστον δὲ βαθμὸν ἐνδιαφερομένη ἐκ τῆς τελευταίας ἀνακοινώσεως.

Ὁ Κόροβοφ τῇ διηγήθη παραδείγματα τινά.

— Ὡστε καὶ σεῖς ἔχετε τὴν ἐλπίδα νὰ ἀποκτήσετε περιουσίαν;

— Ἐγὼ σπουδάζω ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν ἐπιστήμην, μετριοφρόνως ἀπεκρίθη ὁ φοιτητῆς· ὅσον δὲ διὰ τὴν περιουσίαν, τοῦτο εἶνε ἔργον τῆς τύχης. Ἀλλὰ ἔχω καὶ πολλὰς ἐλπίδας περὶ τοῦ μέλλοντος.

Ἡ μήτηρ νῆχαισθησεν ἐκ τῶν πληροφοριῶν τούτων, προελθουσῶν ἐκ τῆς

μετὰ τοῦ Κόροβοφ συνδιαλέξεώς της.
— Νὰ γαμβρός γιὰ 'σένα, κόρη μου! εἶπεν αὐτὴ αὐθημερόν πρὸς τὴν Μήλοτσκαν· καὶ νέος, καὶ εὐγενής, καὶ εἰμπορεῖ μάλιστα μὲ τὸν καιρὸν ν' ἀποκτήσῃ περιουσίαν!

— Πάρα πολὺ μίξεμος εἶνε, εἶπε μορφάζουσα ἡ κόρη.

— Καλὲ κύτταξ' ἐκεῖ τὴν πριγκιπέσσα! ἐπρόφερε θυμωθεῖσα ἡ πρώην ὀρχηστρίς· μήπως προσταζέτε νὰ σὰς δώσωμεν τὸν πρίγκηπα τοῦ Ὁράν; τὸν πρέσβυν τῆς Ἰσπανίας, ποῖον ἄλλον; ... «Μίξερος»! ... Καὶ σὺ τάχα δὲ μὰς λὲς ποιὰ εἶσαι; ... Καὶ εἰς κάθε περίπτωσιν, ἂν θέλῃς νὰ κάμῃς βῆμα, αὐτὸς ὁ κύριος, κατὰ τὴν γνώμη μου, εἶνε περίφημο γιὰ σένα σκαλοπάτι.

Ἡ Μήλοτσκα σκεφθεῖσα μετὰ μεγαλειτέρας ψυχρότητος συνεφώνησε μετὰ τῆς μητρός της.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἤρχισεν αὐτὴ αὐτοσχέδιον παιγνίδιον μετὰ τοῦ Βαλεριανοῦ Κόροβοφ. Ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μέρους ὑπῆρχεν ἡ ὠραιότης καὶ μετὰ ψυχρότητος καὶ ἀπαθείας ἀπαριθμηθεῖς, μηχανευθεῖς αἰσχροκερδῆς λογαριασμός· ἐπὶ τοῦ ἄλλου νεότης καὶ εὐπιστία.

Δὲν παρήλθον δύο ἐβδομάδες καὶ ὁ Κόροβοφ ἤρξατο ἤδη μεθ' ὅλης τῆς ὀρμῆς πρώτου νεαροῦ αἰσθήματος. Ἐκάμε πρότασιν.

— Ὁμιλήσατε μὲ τὴν μητέρα μου, μετριοφρόνως, ἀπεκρίθη ἡ Μήλοτσκα.

Ὁ Κόροβοφ ἐξεπλήρωσε τὴν ἐπιθυμίαν της.

Ἡ μήτηρ, ἀκούσασα τοῦτο, ἐδάκρυσε μάλιστα ἐκ τῆς πληθώρας τῶν αἰσθημάτων τῆς τρυφερᾶς καρδίας της.

— Βαλεριανὲ Ἀλεξέγεβιτς, εἶμαι μητέρα... εἶμαι μητέρα, μ' ἐννοεῖτε! εἶπεν αὐτὴ ἰσχυρῶς θλίβουσα τὴν χεῖρά του. Ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ ν' ἀντιπράξω εἰς τὴν καρδίαν της, ἀλλὰ συγχωρήσατε τὴν εἰλικρινειάν μου· εἰσθε καὶ οἱ δύο ἀκόμη τόσον νέοι ... τόσον σοδαρὸν βῆμα... νὰ μὴ μεταμεληθῶμεν ἀκολουθῶντες! ... τότε νὰ μὴ αἰτιάσθε ἐμέ! Καὶ ἔπειτα πῶς θὰ ζήσετε; Ποῖα εἶνε τὰ μέσα τῆς ζωῆς σας; Ἡ Μήλοτσκά μου, βλέπετε, δὲν ἔχει ἀπολύτως τίποτε, ἐκτὸς τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς καθαρᾶς καρδίας της.

Ὁ Κόροβοφ ἤρξατο μακροῦ καὶ θερμοῦ μονολόγου, ἐν ᾧ, ἀνελίσσων τὰ σχέδια καὶ τὰς ἐλπίδας του, ἔλεγεν ὅτι ἡ Μήλοτσκα τὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν εὐνοεῖ, ὅτι δὲν θὰ ἦνε ἀπαιτητική, ὅτι καὶ αὐτὴ ὡσάυτως εἶνε πρόθυμος νὰ ἐργάζεται καὶ τὸν βοηθῇ, ὅτι καὶ τώρα ἀκόμη, ἐκτὸς τῶν πεντήκοντα ρουβλίων τῆς θείας, ἔχει καὶ καλὰ τινα «μαθήματα», νυμφευόμενος δέ, θὰ εὕρῃ περισσότερα ἀκόμη, ἐκτὸς δὲ τούτου, θὰ ἐργάζεται, καίτοι εἰς «μεταφράσεις» διὰ καμμίαν «ἐντιμον» σύνταξιν, ὅτι πολλάκις ἤδη εἰργάσθη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ «Τσέμς», καὶ ἔμεινον πάντοτε ἐξ αὐτοῦ εὐχαριστημένοι, ὅτι ἐκατὸν - ἐκατὸν πεντήκοντα ρούβλια κατὰ μῆνα, εὐκόλως πάντοτε δύναται νὰ τὰ

κερδίσῃ, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἶνε ἀρκετὸν διὰ βίον ἄνευ πολλῶν ἀπαιτήσεων καὶ ὅτι ἐπὶ τέλους, ἀμφότεροι εἶνε νέοι, πλήρεις ζωῆς, ἐνεργητικότητος, ἀγαπῶσιν ἀλλήλους καὶ ἀτενίζουσι φαιδρῶς πρὸς τὸ μέλλον αὐτῶν.

Ὁ μονόλογος ἦτο λίαν θερμός, ἡ δὲ πρώην ὀρχηστρίς ἐφάνη μάλιστα ὅτι κατεπίσθη πληρέστατα.

— Αἰ, βέβαια, αὐτὸ εἶνε ἰδική σας δουλειά, εἶπεν αὐτὴ· ἐγὼ μόνον, ὡς μητέρα, ἐξέφρασα τοὺς φόβους μου, διὰ νὰ μὴν ἔχω ἔπειτα λόγια καὶ παράπονα· κάμετε ὅπως ἑξέρετε... Μάθετε ὅμως, Βαλεριανὲ Ἀλεξέγεβιτς, ὅτι σὰς παρηδίδω μὲ τὰ χέρια μου τὸν καθαρὸ καὶ ἄμωμο θσαυρὸ μου... Πάρετέ τον λοιπόν! ... Εἶνε τέτοιο κορίτσι, ποῦ εἰμπορεῖ νὰ καταστήσῃ εὐτυχὴ κάθε ἄνδρα· πρέπει μόνον νὰ τὴν ἐννοήσῃς καὶ τὴν ἐκτιμήσῃς! ... Τώρα ἡ εὐτυχία σας εἶνε εἰς τὸ χέρι σας· ἂν δὲν ἑξέρετε νὰ τὴν κρατήσετε, μόνος σας θὰ πταίετε! Τοῦτο πλέον ἐξαρτᾶται ἀπὸ σὰς τοὺς ἰδίους.

Ὁ Κόροβοφ οὐδεμίαν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν συμβουλὴν ταύτην, τὴν ἀναμνησκουσαν τὸν κρωγμὸν τῆς κωρῶνης, καὶ ἐντελῶς εὐτυχῆς καὶ εὐχαριστημένος ἐπέσπευδε τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου. Ἐπὶ ἐπὶ τέλους ἡ ὁρισθεῖσα ἡμέρα καὶ ὁ Κόροβοφ κατέστη σύζυγος.

Ἡ νεαρὰ σύνευνός του ἀμέσως ἐπεθυμήσε τὰς «συναναστροφὰς καὶ τὰς διασκεδάσεις». Ἀλλὰ καὶ ὁποῖαν, μὰ τὴν ἀλήθειαν, «συναναστροφὴν» ἠδύνατο νὰ τῇ προμηθεύσῃ ὁ Βαλεριανὸς Κόροβοφ; — μερικὸς φοιτητὰς καὶ δύο φιλελευθέρους συνεργάτας, κατωτέρας ποιότητος τῆς ἐφημερίδος τοῦ «Τσέμς» — καὶ ἰδοὺ ἅπασα ἡ συναναστροφή. Ἡ «συναναστροφή» αὐτὴ δὲν ἤρσεν εἰς τὴν Λιουδμήλαν Σεργέεβναν· εὗρεν ὅτι ὅλοι οἱ κύριοι οὗτοι ὁμιλοῦσι περὶ πραγμάτων ὅλως ἀναιρῶν καὶ μὴ κινούντων τὸ ἐνδιαφέρον της, καὶ ὅτι ὅλοι αὐτοὶ εἶνε «ἄνευ φιλοκαλίας καὶ ἀπειροκαλίας ἐνδεδυμένοι»· ἐνῶ αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ κακοενδεδυμένον ἄνθρωπον.

— Βαλεριανὲ Ἀλεξέγεβιτς, ἡ Μήλοτσκα μοῦ παραπονεῖται, ὅτι στενοχωρεῖται, μετ' ἀρκετῆς ἐπισημότητος εἰπέ ποτε ἡ μήτηρ πρὸς αὐτόν· δὲν θὰ ἐκάμνετε ἄσχημα νὰ τῆς παρέχετε κάποτε καμμίαν διασκέδασιν, ἔτσι δὲ πάλιν δὲν ἔρχεται! Εἶνε νέα γυναῖκα ἀκόμη!

Ὁ Κόροβοφ ἀνύψωσε τοὺς ὤμους.

— Καὶ ποίου εἶδους διασκεδάσεις, Ὁλγα Ρωμάνοβνα! εἶπεν οὗτος· ἐγὼ, νομίζω, ὅτι φροντίζω καὶ περὶ τούτου! Ἐζήτησε κλειδοκύμβαλον, ἐνοικίασα τοιοῦτον· εἶπε ὅτι τὰ παράθυρα ἦσαν κενά, τῆς ἡγόρασεν ἄνθη· ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος πηγαίνομεν εἰς τὸ θέατρον· οἱ φίλοι ἔρχονται...

— ὦ, χαρὰ 'ς τοὺς φίλους! ὑπέλαβεν ἡ μήτηρ· ὅλοι τοὺς εἶνε βάνουσοι, ἀκτένιστοι, ἄπλοτοι, μελαγχολικοί, μήπως αὐτὴ εἶνε συναστροφή διὰ τὴν Μήλοτσκαν;

— Βάνουσοι, ἀλλὰ τίμιοι, διέκοψεν ὁ Κόροβοφ.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ἑξέρομεν ἂν ἦνε τίμιοι. Ἐπειτα δὲ τί εἶνε ἡ τιμὴ σήμερον, ἀφοῦ δὲν ἔχῃς νὰ φᾶς!

— Λέγετε ἀνήθικα πράγματα, Ὁλγα Ρωμάνοβνα, κ' ἐγὼ διόλου δὲν ἐπιθυμῶ νὰ λέγωνται αὐτὰ ἐνώπιον τῆς γυναικὸς μου.

— Πολὺ σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν παρτήρησίν σας, ἡ ὁποία ὅμως ἦτο ὅλως διόλου περιττή, ξηρῶς ἀπῆντησεν ἡ μήτηρ. Ἡ Μήλοτσκα εἶνε κόρη μου, γέννα μου, καὶ εἶμαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζω ἡ ἰδία τί πρέπει καὶ τί δὲν πρέπει νὰ λέγω ἐμπρὸς της. Ἐγὼ διόλου δὲν θέλω νὰ μαλώσω μαζὺ σας, Βαλεριανὲ Ἀλεξέγεβιτς, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς ἀγαπῶσα μήτηρ, φιλικῶς σὰς λέγω, ὅτι ἡ κόρη μου στενοχωρεῖται· διὰ τοῦτο δὲν θὰ ἐκάμνετε ἄσχημα νὰ ἐπιστήσητε περισσοτέραν προσοχὴν εἰς τὰς διασκεδάσεις της. Βλέπετε ὅτι ἐκεῖνη σὰς ἀγαπᾷ, σὰς ἀγαπᾷ ὥσταν ἄγγελος τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἶνε δυνατὸν ὕστερον ἀπὸ τὴν ἀγάπην, νὰ μὴ θελήσετε νὰ τὴν χαθεύσετε ὀλίγον!

— Θεέ μου, μετὰ μεγάλης χαρᾶς! Δίδω ὅλην μου τὴν ζωὴν μετὰ χαρᾶς δι' αὐτήν! ἀνέκραξεν ὁ Κόροβοφ· ἀλλὰ πῶς; τί νι τρόπῳ δύναμαι; Εἶμαι πρόθυμος νὰ πράξω τὸ πᾶν, τὰ πάντα νὰ ἐκτελέσω, ἀλλ' εἰπέτε μου, τί κυρίως θέλει;

— Ἀκουσ' ἐκεῖ, «τί θέλει»! περιέργον! Καὶ δὲν ἔχομεν τόσας Λέσχας, τόσας «οἰκογενειακὰς συναναστροφὰς», καλλιτέχνας ποῦ τραγουδοῦν καὶ ἀναγινώσκουν, τὸ δημόσιον διασκεδάζει, δειπνᾷ... ἐπὶ τέλους χοροὶ μετημφιεσμένων... Δὲν ἀναφέρω ἄλλας διασκεδάσεις· νὰ κάμῃς ἐκδρομὰς μὲ τρόικαν! ... τοῦτο εἶνε δαπανηρὸν ἀκόμη διὰ σὰς, ἔχετε καιρὸν καὶ δι' αὐτό... Βλέπετε λοιπόν, ὅτι ἐγὼ, ὡς μητέρα, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταξοδεύεσθε· ἐγὼ, μάτια μου, βλέπετε, ἔρχομαι καὶ εἰς τὴν θέσιν σας· ἀλλὰ, παραδείγματος χάριν, εἰς τὸ μπᾶλ - μασκὲ δὲν κοστίζει ἀκριβὰ, καὶ ἐν τούτοις ὁποῖα διασκέδασις!

Ὁ Κόροβοφ ἔτρεχεν ὡς ταχυδρομικὸς ἵππος, ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μαθήματος εἰς τὸ ἄλλο, ἐκ τοῦ ἄλλου εἰς τὸ τρίτον, ἐκοπίζε μεταφράζων διὰ τὴν ἐφημερίδα τοῦ «Τσέμς» καὶ διὰ τὸν βιβλιοπώλην Παρχάτωφ καὶ ὅλα ταῦτα μόνον καὶ μόνον ὅπως φέρῃ εἰς τὴν μικράν, ἐκ δύο δωματίων κατοικίαν τοῦ πέμπτου πατώματος, πρὸς τὴν Μήλοτσκαν αὐτοῦ ὀλίγα τινα περισσὰ χρήματα. Καὶ μόλις τὰ χρήματα ταῦτα περιέρχοντο εἰς χεῖράς της αὐθωρεῖ ἐπέτα αὐτὴ εἰς τὰ ἐμπορικὰ τοῦ Γοστίνι-Σβὸρ καὶ ἐξώδευεν αὐτὰ ἀγοράζουσα διάφορα ράκη· ἐκ τῶν ρακῶν τούτων κατεσκεύαζεν ἀντικειμένον τι τοῦ στολισμοῦ της καὶ τὸ ἐσπέρας εὐσώμας τοῦτο ἐκόσμηε κομψῶς τὴν εὐσώμον Μήλοτσκαν, ἥτις ἐντὸς ἀγοραίῳ ὀχήματος, διηυθύνετο, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς μητρὸς της, εἰς Λέσχην τινα ἢ συναναστροφὴν, ἐνθα καλλιτέχναι «τραγωδοῦν καὶ

ἀπαγγέλλουν», ἡ ἔνθα περιφέρονται ὅλως ἄνευ ἐνδιαφέροντος, ἀλλ' ὅμως ἀδδηφάγοι μετημφισμένοι.

Ὁ Κόροβοφ δὲν εἶχεν οὔτε καιρὸν, οὔτε διαθέσιν νὰ συνοδεύῃ πάντοτε τὴν σύζυγόν του εἰς ὅλας ταύτας τὰς «διασκεδάσεις». Κατὰ τὰς μακρὰς ἐκείνας ὥρας, καθ' ἃς ἐκείνη ὠρχεῖτο εἰς Λέσχην τινά, ἢ «οἰκογενειακὴν ἐσπερίδα», οὗτος, μέχρι καρώσεως, ἔκυπτεν ἐπὶ τῆς βαρείας, «εὐτελοῦς» καὶ ἐλάχιστον ἱκανοποιούσης ἐργασίας του. Προθυμοτάτη καὶ ἀχώριστος συνοδὸς τῆς Μήλοτσκας καθ' ὅλας ταύτας τὰς περιστάσεις, ἀνεφαίνετο ἡ μήτηρ της.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Διήγημα

Α. ΒΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

FERNAN CABALLERO

ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Ἰσπανικὸν διήγημα

[Συνέχεια]

Ε'

«Κατὰ τὸ ἔτος 1822 ἀπῆλθον εἰς Δὸς Ἑρμάννας δι' ὀλίγας ἡμέρας, ἵνα κυνηγήσω· ὅκτῳ ἔτη εἶχον παρέλθει καὶ μεγάλη ἀλλοίωσις εἶχεν ἀκολουθήσει ἐν τῇ σειρᾷ τῶν συμβάντων, τὰ ὅποια διηγῆθην μέχρι τοῦδε.

Ἡ μελαγχολικὴ Εἰρήνη, ἀφοῦ ἔκλαυσε πικρῶς τὸν ἀπολεσθέντα ἔρωτά της, ὑπεχώρησεν εἰς τὴν βίαν τῶν γονέων της καὶ ὑπανδρεύθη τὸν Ζουὰν Μέναν· ἡ Φωτεινὴ ἔλαβε σύζυγον, χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ κανένα, τὸν Μάρκον Ρουίτ τὸν ἡμιονηγόν.

Ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ θεία Ζουάνα καθίσταντο ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἡ δευτέρα ἔκδοσις τοῦ Φιλήμονος καὶ τῆς Βαύκιδος.

Ἡ Εἰρήνη, πάντοτε γλυκεῖα καὶ ὑπὴλκος, ἀσθενικὴ καὶ λεπτή, ἔζη ἀδιάφορος πρὸς τὴν πολυτέλειαν, διὰ τῆς ὁποίας ὁ σύζυγός της — ὅστις τὴν ἐλάτρευε — τὴν περιέβαλε πάντοτε.

Κατόικουν ὠραίαν καὶ μεγάλην οἰκίαν, τὴν θύραν τῆς ὁποίας ἐπέστεφον σπάνια φυτὰ καὶ ἄνθη· ἡ αἰθουσά της διεκρίνετο τῶν ἄλλων τοῦ χωρίου διὰ τὴν διακόσμησιν καὶ τὴν ἄκραν καθαριότητά της. Ἐν τῷ μέσῳ ὑπῆρχε τράπεζα ἐκ ξύλου ἀνακαρδίου, ἐφ' ἧς ἵστατο μαρμαρίνον ἀγαλμάτιον τῆς Παρθένου, ὑποβασταζομένης ὑπὸ χερουβαίμ· εἰς τὰς δύο ἄκρας μεγάλοι ἀνθοδόχαι περιείχον ἄνθη.

Ἡ Εἰρήνη, κοσμίως καὶ καθαρίως ἐν-

δεδωμένη, ἐκάθητο πλησίον τοῦ παρὰ θύρου καὶ ἐκέντα.

Μόλις μὲ εἶδε ἐμειδίασε καὶ ἔδραμεν εὐχαρὶς εἰς προὔπαντήσιν μου· ἦτο ἡ αὐτὴ πάντοτε, καὶ ἡ ἡσυχος ζωὴ, τὴν ὁποίαν διῆγε, τόσῳ σύμφωνος πρὸς τὸν χαρακτῆρά της, εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐξαλείφῃ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος της.

Μοὶ ὠμίλησε περὶ τοῦ συζύγου της μετὰ τρυφερότητος καὶ εὐγνωμοσύνης. Ὅτε τὴν ἠρώτησα ἂν ἐλησμόνησε τὸν Μανουήλ Διάττ ἡρυθρίασε καὶ ἀπεκρίθη μετὰ λύπης:

— Τὸν ἐνθυμοῦμαι ὅταν εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προσεύχομαι δι' αὐτόν.

— Πῶς; ἀπέθανε; ἠρώτησα.

— Ναί, δι' ἐμέ... μοὶ ἀπεκρίθη.

Μετά τινας στιγμὰς προσέθηνε:

— Καὶ ὅμως, θὰ τὸ πιστεύσετε, Δὸν Ζουῦστε; Εἶπον, πρὶν ν' ἀναχωρήσῃ, ὅτι ὁ σύζυγός μου ἐπρόδωκε τὸ λαθρεμπόριον· καὶ ἐν τούτοις ὁ δυστυχὴς μου σύζυγος, ὁ Ζουὰν μου, περιποιήθη τόσον καιρὸν τὴν δυστυχῇ μητέρα του, καὶ ὅταν ἡ δυστυχὴς ἀπέθανε ἀπὸ τὴν λύπην της, ἐκεῖνος ἐπλήρωσε τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας της. Εἰς σύντροφός των τοὺς ἐπρόδωκε καὶ κατόπιν κατηγόρησαν τὸν σύζυγόν μου.

— Ποία ἀτιμία; ἀνέκραξα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Ζουὰν Μένας εἰσῆλθε μετὰ τοῦ υἱοῦ του.

— Ὁ υἱός μου ὁ Διέγος, μοὶ εἶπε, ἀφοῦ μ' ἐχαίρετίσεν ἐγκαρδίως, παρουσιάζων τὸν ἐπταετῆ υἱόν του.

— Ὁμοιάζει μὲ τὴν μητέρα του, δὲν ἔχει οὕτω;

Καὶ ἐπὶ τῇ καταφατικῇ ἀπαντήσει μου προσέθηνεν:

— Καὶ κάμνεις πολὺ καλὰ, διότι ἐκείνη εἶνε εὐμορφη, ἐνῶ ἐγὼ δὲν εἰμαι.

— Ἀ! ὄχι, διέκοψεν ἡ Εἰρήνη, πρέπει νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὸν πατέρα του καὶ εἰς ὅλα μάλιστα. Ἀκούεις, Διέγο;

Τὸ παιδίον ἐμειδίασε, κατεβίβασε τὴν κεφαλὴν εἰς σημεῖον συναινέσεως, καὶ ἔπειτα παρετήρησε τὸν πατέρα του διὰ βλέμματος πλήρους ἀγάπης.

Ἦτο συγκινητικὴ ἡ θέα τοῦ παιδίου ἐκείνου μετὰ τῶν γονέων του.

Μίαν μόνην λύπην ἔχομεν, μοὶ εἶπεν ὁ Ζουὰν Μένας, τὴν λύπην διὰ τὴν δυστυχῇ ἀδελφὴν μας, τὴν Φωτεινὴν. Ὁ Μάρκον Ρουίτ, τὴν κατέστησε δυστυχῇ διὰ τῆς ζηλοτυπίας του, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐκέρδιζε πολλὰ, καὶ τὰ τέκνα του δὲν ἐστενοχωροῦντο διόλου. Ἀλλ' ἀφ' οὗτου ἐτυφλώθη....

— Πῶς! τί λέγετε; ἐτυφλώθη; Ὁ Ρουίτ;

— Μάλιστα, σενόρ, καὶ ἀπὸ ἀμαύρωσιν, ἡ ὁποία, καθὼς γνωρίζετε, δὲν θεραπεύεται. Ἐκτοτε ὁ Θεὸς μόνος ἤξευρε τί ὑποφέρουν. Ἡ ζηλοτυπία του ἔγεινε πλέον ἀσθένεια τοῦ πνεύματός του καὶ τοῦ καταβιβρώσκει τὴν καρδίαν ὡς γάγγραινα. Κάμνομεν ὅ,τι δυνάμεθα δι' αὐτούς, ἀλλὰ ἡ Φωτεινὴ, ἡ ὁποία εἶνε περισσότερον ὑπερήφανος ἀπὸ μίαν βασιλίσσαν, δὲν θέλει τίποτε νὰ δεχθῇ. Καθ' ἡμέραν καὶ

νέον ψεῦδος εὐρίσκει ἡ Εἰρήνη διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς βοήθειάν της καὶ μάλιστα τὸ κατορθώνει διὰ τῆς βοηθείας τῆς θείας Ζουάνας. Ἀλλὰ θαυμάσατε, δὸν Ζουῦστε, τὸ θάρρος τῆς καθ' ἐκάστην, βρέχει ἡ κάμνει κακοκαιρίαν, ἐκείνη πηγαίνει εἰς Παλάτιος, δύνω λεύγας μακρὰν δὴλα δὴ, καὶ ἀγοράζει καπνόν, τὸν ὁποῖον μεταπωλεῖ ἐδῶ μὲ μικρὸν κέρδος. Καὶ ὅμως ὁ σύζυγός της, ἐνεκα τῆς ζηλοτυπίας του, θέλει νὰ τῆς ἀφαιρέσῃ καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα· καθ' ἐσπέραν, ὅταν ἐπιστρέψῃ, τὴν ὑβρίζει· καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ μανθάνομεν ἀπὸ τοὺς γείτονας, οἱ ὁποῖοι τὸν ἀκούουν, διότι ἡ Φωτεινὴ δὲν λέγει τίποτε, οὔτε παραπονεῖται ποτέ. Ἰδοὺ ποία εἶνε ἡ ζωὴ της.

Ἀναχωρήσας ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνης, εἰς τὴν ὁποίαν ἐγέλα ἡ εὐτυχία καὶ ἡ ἀγάπη, ἔδραμον νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Φωτεινὴν. Εἶδα τὸν Μάρκον. Οἱ μεγάλοι μελανοὶ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ἀνοικτοὶ καὶ ἄνευ ἐκφράσεως, τὸ βλέμμα του ἀτενές, ἐφαίνετο περικλεῖον ὅλην τὴν δυσπιστίαν καὶ τὴν ζηλοτυπίαν του. Τὸ θέαμα ἦτο ἀπαίσιον.

Λοιπὸν δὲν βλέπετε τίποτε; τὸν ἠρώτησα.

— Ὅχι, σενόρ, μοὶ ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς ὑποκώφου. Δι' ἐμέ πάντοτε εἶνε νύξ βαθεῖα. Πιθανὸν τῶρα νὰ εἶνε ἡμέρα ἀκόμη, πλὴν... ἐγὼ δὲν τὴν βλέπω.

Δὲν εἴσθε εὐτυχής, εἶπον εἰς τὴν Φωτεινὴν, ὅταν ἀναχωροῦντα μὲ συνώδευσε μέχρι τῆς θύρας.

Ἡ δυνάμην ἄρᾳ γε νὰ εἰμαι εὐτυχής, ἀφοῦ βλέπω ἕνα ἄνδρα, ὅστις δὲν συνεπλήρωσεν ἀκόμη τὰ τριάκοντα ἔτη του, στερούμενον τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας;

Δὲν εἶνε μόνον αὐτό; ζηλοτυπεῖ, σὲ βασανίζει.

Ποῖος σὰς εἶπε αὐτό; δὲν εἶνε ἀληθές, μοὶ εἶπε ρίπτουσά μοι βλέμμα πλῆρες ὑπερηφανείας.

Ἐσιώπησα.

Αἱ δύο αὐταὶ νεαραὶ καὶ ὠραῖαι γυναῖκες, ἦσαν καὶ αἱ δύο ἀξιοθαύμαστοι, διὰ τὸν σπάνιον χαρακτῆρά των.

Ἡμέραν τινά, καθήμενος εἰς τὴν αὐλὴν τῆς ἐπαύλεώς μας, παρετήρουν κηπουρόν τινα, ὅστις ἔπλεκε τοὺς κλάδους ὠραίας περιπλοκάδος ἐπὶ τῆς προσόψεως τῆς οἰκίας μας.

Ὁ ὑπηρέτης, ὅστις πρὸ ὀλίγου εἶχε φθάσει ἐκ Σεβίλλης ὅπου τὸν εἶχα στείλει, ἔλεγε πρὸς τὸν κηπουρόν:

Λοιπόν, εἶνε ἀλήθεια, Μανουήλ, ἦλθα ἀργότερα σήμερον, ἀλλὰ ἐστάθην εἰς τὴν βέντα τοῦ Γουαδαίρας διὰ κάτι τι, τὸ ὁποῖον θὰ σοῦ διηγηθῶ.

Τί σοῦ συνέβη;

Συνήντησα ἕνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πολὺ μὲ διεσκέδασε μὲ τὰς ἐρωτήσεις του.

Καὶ τί εἶδους ἄνθρωπος ἦτο;

Πτωχός, κατὰ τὰ φαινόμενα· τὰ φορέματά του ἦσαν παλαιὰ καὶ καταξέσχισμένα· εἰς τὸ ἕνα πόδι εἶχε ἕνα μεγάλο ἐρυθρὸν σημάδι, ἀλλὰ εἶχε πολὺ εὐγενικὴ φυσιογνωμίαν.

Καὶ τί σ' ἐρωτοῦσε;